

Član 7.
(Sadržaj registra)

(1) Registar škola sadrži:

- a) redni broj
- b) naziv, sjedište i adresu škole
- c) naziv osnivača, broj i datum akta o osnivanju srednje, odnosno o davanju suglasnosti za organiziranje odgovarajućeg oblika obrazovanja
- d) broj i datum rješenja Ministarstva o upisu srednje škole odnosno oblika obrazovanja u Registar škola
- e) oznaku školske godine od koje je osnovana škola počela, odnosno počinje, raditi
- f) vrstu obrazovanja
- g) statusne promjene
- h) prestanak rada, naziv organa, broj i datum akta o prestanku rada škole, odnosno oblika obrazovanja
- i) napomene

Član 8.
(Prestanak rada škole i kontrola
ispunjenosti uvjeta)

(1) Srednja škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uvjete i ne izvršava zadatke radi kojih je osnovana, ili ako prestane potreba za njenim radom na način predviđen zakonom.

Član 9.
(Način vođenja registra)

(1) Registar škola vodi se u tvrdo povezanoj knjizi čije su stranice numerirane i sadrže rubrike za upisivanje podataka iz člana 7. ovog pravilnika.

(2) Na unutrašnjoj strani prve korice, knjiga Registra srednjih škola se ovjerava potpisom ovlaštenog radnika i žigom Ministarstva.

(3) Obrazac Registra srednjih škola sastavni je dio pedagoške dokumentacije koju donosi ministarstvo.

Član 10.
(Izmjena ili ispravak pogrešno
upisanog navoda)

(1) Ispravak pogrešnog upisa obavlja se tako da se pogrešno upisani tekst precrta da ostane čitljiv, a iznad njega se upiše ispravan tekst.

(2) Izmjena podataka obavlja se tako što se upisani tekst precrta crvenom olovkom, a iznad njega se upiše novi tekst i u rubrici "napomene" upiše razlog za izmjenu podataka.

(3) Brisanje srednje škole, odnosno oblika obrazovanja obavlja se tako da se crvenom olovkom zaokruži redni broj i dijagonalno precrtaju rubrike s podacima iz člana 8.tačka 2. do 6. ovog pravilnika, a u rubrici "napomene" upiše se razlog brisanja.

Član 11.
(Prestanak važenja)

(1) Donošenjem ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o upisu predškolske ustanove, osnovne i opće srednje škole u registar ("Službeni glasnik USK", broj:7/05) u dijelu koji se odnosi na srednje škole.

Član 12.
(Objava pravilnika)

(1) Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona".

Broj: 10-05-13325-2/13
17. decembra 2013. godine
Bihać

Ministar
Dario Jurić, prof.

983.

Na osnovu člana 68. stav 1. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH ("Službene novine FBiH", broj:35/05), člana 68. Zakona o osnovnom i općem srednjem odgoju i obrazovanju ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 5/04) i člana 43. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 17/12), ministar Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona donosi

**PRAVILNIK
O ORGANIZACIJI I REALIZACIJI
IZLETA, STUDIJSKIH POSJETA,
EKSKURZIJA, KAMPOVANJA/
LOGOROVANJA, DRUŠTVENO-
KORISNOG RADA I DRUGIH OBLIKA
ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U
OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1. **(Predmet Pravilnika)**

(1) Ovim Pravilnikom uređuju se: sadržaj i vrste izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/

logorovanja, društveno-korisnog rada i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada koji se izvode van objekata osnovnih i srednjih škola Unsko-sanskog kantona, (u daljem tekstu oblici odgojno-obrazovnog rada) priprema i realizacija, način izbora turističke/putničke agencije neophodne za realizaciju odgojno-obrazovne aktivnosti, sigurnosni aspekti realizacije, evaluacija i izvještavanje o realizaciji predmetnih aktivnosti, načini njihovog finansiranja, prava i obaveze subjekata ovih aktivnosti, nadzor nad istim, te primjena i stupanje na snagu Pravilnika.

Član 2. (Razlozi donošenja Pravilnika)

(1) Razlozi za donošenje ovog Pravilnika objašnjavaju se realnom potrebom reguliranja svih aspekata transparentnije, bolje i sigurnije organizacije i realizacije predmetnih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnim i srednjim školama Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: škola).

II. OBLICI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Član 3. (Opći ciljevi)

(1) Izleti, studijske posjete, ekskurzije, kampovanja/logorovanja, društveno-koristan rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada su specifični oblici odgojno-obrazovnog rada koji se realizuju izvan školskih prostora.

Član 4. (Specifični zadaci)

- (1) Specifični odnosno pojedinačni zadaci su:
- a. proučavanje objekata i fenomena u prirodi,
 - b. razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika,
 - c. upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva,
 - d. razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 1. nacionalnim vrijednostima,
 2. kulturnim i estetskim vrijednostima,
 3. sportskim potrebama i navikama,
 4. pozitivnim socijalnim odnosima,
 5. shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života,
 6. kulturno-historijskom naslijeđu Bosne i Hercegovine.

- e. podsticanje i izražavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja,
- f. osposobljavanje učenika/ca za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice
- g. upoznavanje sa tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke koja se izučava u školi.

Član 5. (Pojam izleta)

(1) Izlet je poludnevni ili cjelodnevni zajednički odlazak učenika/ca, u pratnji zaposlenika/ca škole, na određenu turističku lokaciju ili mjesto.

(2) Izlet kao oblik odgojno-obrazovnog rada organizuje škola, samostalno ili u saradnji sa turističkom ili putničkom agencijom, radi realizacije sadržaja izleta u funkciji ostvarivanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka.

Član 6. (Pojam studijske posjete)

(1) Studijske posjete su jednodnevna ili višednevna putovanja i boravak učenika/ca u pratnji zaposlenika/ca škole, na unaprijed određenoj destinaciji, radi posjete obrazovnim, tehničkim, kulturnim, historijskim i privrednim odredištima.

(2) Škola, samostalno ili u saradnji sa turističkom/putničkom agencijom, organizuje i realizuje studijsku posjetu radi ostvarivanja pojedinih dijelova nastavnog plana i programa.

(3) Studijske posjete učenika/ca osnovnih škola organizuju se i realizuju u ustanovama i privrednim/industrijskim preduzećima na teritoriji Unsko-sanskog kantona i u Bosni i Hercegovini radi upoznavanja sa novim obrazovnim, kulturnim, tehničkim i privrednim dostignućima.

(4) Studijske posjete učenika srednjih škola organizuju se i realizuju u ustanovama i privrednim/industrijskim preduzećima na teritoriji Unsko-sanskog kantona, Bosni i Hercegovini i u inozemstvu radi upoznavanja sa novim obrazovnim, kulturnim, tehničkim i privrednim dostignućima.

Član 7. (Pojam ekskurzije)

(1) Ekskurzija je oblik odgojno-obrazovnog rada koji se realizira izvan školskih prostora radi neposrednog proučavanja onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici.

(2) Eskurzije se izvode i radi sticanja znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kroz što više posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

(3) Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacionih i metodičkih radnji.

(4) Ekskurzije podrazumijevaju dobru pripremljenost učenika i nastavnika, posebno na području motivacije da se što više zapazi, sazna, zabilježi i upamti.

(5) Odgojno-obrazovna svrha ekskurzije ogleda se u neposrednom zapažanju i potpunom doživljaju stvarnosti i na taj način se stiču dublja i trajnija znanja te ublažavaju negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

(6) Ekskurzije učenika osnovnih škola od I do IV razreda organizuju se na teritoriji općine ili Unsko-sanskog kantona, a od V do IX razreda na teritoriji USK, Bosne i Hercegovine ili inozemstvu.

(7) Ekskurzije učenika srednjih škola organizuju se na teritoriji Bosne i Hercegovine ili u inozemstvu.

Član 8.

(Pojam kampovanja/logorovanja)

(1) Kampovanje/logorovanje je oblik odgojno-obrazovnog rada koji organizuje škola, samostalno ili u saradnji sa turističkom agencijom, a podrazumijeva putovanje i višednevni boravak učenika, u pratnji zaposlenika škole, pod šatorom, u kamp-kućici, kamp-prikolici i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru u kampu.

(2) Kampovanja/logorovanja u prirodnom ambijentu pod specifičnim klimatskim uticajima, osigurava učeniku sticanje novih znanja, vještina i navika kroz nastavu, igru, takmičenje, pjesmu, priču, druženje sa vršnjacima, opažanje, upoređivanje, mjerenje, opisivanje, zaključivanje, obrazlaganje i učenje o promjenama u prirodi i svijetu koji ih okružuje.

Član 9.

(Pojam društveno-korisnog rada)

(1) Društveno-koristan rad podrazumijeva uključivanje učenika/ca i nastavnika/ca u humanitarni rad koji nema za cilj sticanje dobiti, a usmjeren je ka jačanju svijesti i pozitivnog odnosa učenika/ca prema prirodnom i društvenom ambijentu u kojem živi, te domovini Bosni i Hercegovini u cjelini.

Član 10.

(Uloga i značaj društveno-korisnog rada)

(1) Društveno-koristan rad podstiče učenike/ce da razvijaju samosvijest, brigu za druge, da uče ili da sarađuju s drugima, pružaju pomoć drugim ljudima bez obzira na razlike i na taj način doprinose poboljšanju kvaliteta života, aktivnom uključenju obrazovnih ustanova u društvene procese i razvoju humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva.

(2) Društveno-koristan rad podrazumijeva i ueničko ulaganje ličnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju aktivnosti za dobrobit drugog lica ili za opću dobrobit.

Član 11.

(Organizator društveno-korisnog rada i njegove obaveze)

(1) Organizator društveno-korisnog rada može biti:

- a. škola samostalno ili u saradnji sa subjektima iz tač. b, c, d i e ovog stava,
- b. svako pravno lice registrovano u skladu sa zakonom,
- c. kanton,
- d. organi jedinica lokalne samouprave,
- e. udruženja građana i fondacije.

(2) Organizator društveno-korisnog rada obavezan je:

- a. osigurati da je učešće u ovom obliku odgojno-obrazovnog rada dobrovoljno i uz pisanu saglasnost zakonskog zastupnika učenika/ca,
- b. osigurati učestvovanje maloljetnog/ne učenika/ce isključivo u onim aktivnostima koje su prilagođene njegovom uzrastu, psihofizičkom statusu razvoja,
- c. da učenike/ce ne raspoređuje na teške fizičke poslove, kao i druge poslove koji bi mogli predstavljati povećan rizik za njihov život, zdravlje, psiho-fizički razvoj, spolni integritet i izvršavanje školskih obaveza,
- d. da svaki vid angažmana u društveno-korisnom radu realizira u vremenu od 7 sati i 30 minuta do 19 sati i 30 minuta,
- e. da upozna učenike/ce sa pisanim pravilima društveno-korisnog rada koja obavezno sadrže podatke o:

- organizatoru i planiranom obuhvatu učenika/ca u ovoj aktivnosti,
- mjestu i dužini trajanja društveno-korisnog rada,
- aktivnostima ili uslugama koje će se obavljati u okviru društveno-korisnog rada,
- ličnoj sigurnosti tokom društveno-korisnog rada pri odlasku i povratku sa mjesta društveno-korisnog rada,
- troškovima u vezi s društveno-korisnim radom i načinu njihove nadoknade,
- eventualnoj nagradi za obavljeni društveno-korisni rad,
- obavezi organizatora da sva sredstva stečena obavljanjem društveno-korisnog rada uplati na račun škole, kao namjenski grant, za učešće učenika/ca čiji roditelji nisu u stanju snositi troškove u neobaveznim oblicima odgojno-obrazovnog rada koji su predmet ovog pravilnika, a posebno za učenike djecu invalida rata.

Član 12.

(Drugi oblici odgojno-obrazovnog rada)

(1) Drugi oblici odgojno-obrazovnog rada su poludnevne, višesatne ili jednosatne posjete učenika/ca u pratnji zaposlenika/ca škole muzejima, pozorištima, vjerskim objektima, galerijama, bibliotekama, sajmovima knjiga, književnim smotrama, sportsko-rekreativnim i drugim priredbama, svečanostima, kinima i drugim ustanovama i preduzećima u vezi sa obrazovnom djelatnošću, kao i druge aktivnosti koje su planirane Godišnjim programom rada škole, s ciljem realizacije specifičnih odgojno-obrazovnih ciljeva.

III. PRIPREMA, NAČIN ORGANIZOVANJA I REALIZACIJA

A. PLANIRANJE, PLAN I PROGRAM OBLIKA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Član 13.

(Opći zahtjevi i karakteristike)

(1) Oblici odgojno-obrazovnog rada koji su predmet ovog Pravilnika realizuju se izvan prostorija škole i zasnovani su na principu dobrovoljnog opredjeljenja učenika/ca odnosno njihovih roditelja/staratelja.

(2) Učenici/ce čiji roditelji nisu dali prethodnu saglasnost ne mogu učestvovati u oblicima odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog Pravilnika.

Član 14.

(Planiranje aktivnosti)

(1) Svi oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog Pravilnika, mogu se realizovati samo ako su planirani Godišnjim programom rada škole.

(2) U Godišnjem programu rada škole, škola utvrđuje oblike odgojno-obrazovnog rada koje planira realizovati u toku školske godine.

(3) Izuzetno, u toku školske godine mogu se realizovati i oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog Pravilnika, a koji nisu utvrđeni Godišnjim programom rada škole ako za to postoje opravdani razlozi, o čemu odlučuje Školski odbor.

Član 15.

(Nosioi pripreme)

(1) Nosioi pripreme, organizacije, realizacije programa i plana su:

- a. direktor/ica škole,
- b. razrednik/ca na nivou odjeljenja ili drugi nastavnik/ca koji je najmanje jednu godinu realizovao/la nastavu u odjeljenju koje se upućuje na određeni oblik odgojno-obrazovnog rada,
- c. stručni vođa putovanja odnosno odgovorni nosilac aktivnosti u zavisnosti od oblika odgojno-obrazovnog rada koji se realizuje,
- d. predstavnici vijeća roditelja i vijeća učenika/ca.

(2) Za redovno praćenje, efikasno provođenje i usvajanje priprema, organizacije i realizacije svih oblika odgojno-obrazovnog rada zadužen je direktor/ica škole.

(3) Stručnog vođu putovanja (u daljnjem tekstu: vođa putovanja) iz tačke c) stav (1) ovog člana, na prijedlog direktora/ice imenuje nastavničko vijeće škole, nakon čega direktor/ica donosi poseban akt o imenovanju.

B. IZBOR TURISTIČKE/PUTNIČKE AGENCIJE, PRIPREMA I REALIZACIJA OBLIKA ODGOJNO- OBRAZOVNOG RADA

Član 16. (Načini realizacije)

(1) Škola može odlučiti da za realizaciju određenih oblika odgojno-obrazovnog rada (oni oblici čiju uspješnost realizacije uvjetuje unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge, koje se sastoje od prijevoza i drugih turističkih, te ugostiteljskih usluga) angažuje putničku/turističku agenciju, registrovanu za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa Zakonom, o turističkoj djelatnosti ("Službene novine FBiH, broj:32/09).

Član 17. (Izbor agencije)

(1) Postupak izbora putničke/turističke agencije (u daljnjem tekstu: Agencija) provodi se u skladu sa ovim pravilnikom.

(2) Za oblike odgojno-obrazovnog rada koje karakteriše princip dobrovoljnosti i u kojima se škola pojavljuje u svojstvu posrednika, škola će samostalno donijeti odluku o korištenju instituta Javnog oglasa ili prikupljanja ponuda.

(3) Za svaki pojedinačni oblik odgojno-obrazovnog rada, škola će naznačiti i sadržaj turističkog paket aranžmana neophodnog za provedbu tog oblika odgojno-obrazovnog rada.

Član 18. (Odluka o vrsti postupka)

(1) Odluku o korištenju Javnog oglasa ili prikupljanja ponuda donosi Nastavničko vijeće škole uz obavezne konsultacije sa svim subjektima predviđenim ovim pravilnikom.

(2) Agencije mogu dostavljati školi svoje ponude i predstavljati programe koje nude za pojedine oblike odgojno-obrazovnog rada tokom cijele godine.

Član 19. (Objavljivanje oglasa)

(1) Škola, u zavisnosti od oblika postupka, utvrđenog ovim pravilnikom, obavezna je da:

- a. objavi oglas u najtiražnijim dnevnim novinama i na web-stranici škole ili,
- b. uputi poziv za dostavljanje ponuda agencijama čiji broj ne može biti manji od tri.

(2) Krajnji rok za objavljivanje Javnog oglasa odnosno poziva za dostavljanje ponuda je 65 dana prije planiranog početka realizacije predmetnog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(3) Sastavni dio Javnog oglasa je plan i program za određeni oblik odgojno-obrazovnog rada i uputstvo za formiranje ponude.

(4) Rok za preuzimanje uputstva iz stava (5) ovog člana ne može biti duži od deset dana ni kraći od pet dana.

(5) Ponudu agencija podnosi u roku od deset dana od dana isteka roka za preuzimanje uputstva i istu dostavlja na adresu škole u zatvorenoj koverti sa naznakom "Za oglas- ne otvaraj (otvara Komisija)."

(6) Škola je obavezna da, u roku od 8 dana od dana isteka roka za dostavljanje ponuda, donese Odluku o izboru agencije – najpovoljnijeg ponuđača.

(7) Odluka o izboru agencije - najpovoljnijeg ponuđača dostavlja se svim učesnicima u postupku odabira.

(8) Na odluku iz stava (6) ovog člana može se izjaviti žalba Školskom odboru u roku od pet dana od dana dostavljanja obavještenja o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

(9) Odluka Školskog odbora je konačna.

Član 20. (Sadržaj Javnog oglasa/poziva za dostavljanje ponuda)

(1) Javni oglas/poziv za dostavljanje ponuda sadrži najmanje sljedeće informacije:

- a. naziv škole, adresu, telefonski broj, broj faks i ako je potrebno telefonski broj službe u kojoj se može preuzeti dokumentacija,
- b. plan i program oblika odgojno-obrazovnog rada,
- c. bitne informacije o zahtijevanom turističkom paket/ aranžmanu:
 - tačan opis prijevoznog puta odnosno aranžmana,
 - tačan opis odredišta (kod boravka),
 - zahtijevane podatke o vrsti, položaju, kategoriji ili udobnosti, te druge glavne naznake smještaja i ishrane,

- vrstu prijevoznog sredstva, njegove naznake i razred,
 - ukupan broj dana i noćenja u aranžmanu,
 - datum, vrijeme i mjesto polaska i povratka,
 - cijenu aranžmana i iznos ili postotak od cijene koji se plaća kao avans i vremenski raspored za plaćanje preostalog iznosa,
 - zahtjeve u pogledu zdravstvenog i putničkog osiguranja,
 - cijenu neobaveznih (fakultativnih) usluga i
 - uvjete za prijavu i otkaz sudionika aranžmana i garancije organizatora.
- d. da li su alternativne ponude dopuštene ili zabranjene,
- e. kratak opis zahtjeva za garanciju za ponude i garanciju za dobro izvršenje posla,
- f. kriterije za odabir kojima se uspostavljaju minimalni zahtjevi za ponuđače,
- g. kriterije za dodjelu ugovora (kriteriji za ocjenjivanje ponude),
- h. mjesto, datum i sat za dostavljanje odnosno prijem ponuda i mjesto, datum i sat otvaranja ponuda,
- i. minimalni period važenja ponude,
- j. uvjete za dobijanje tenderske dokumentacije,
- k. uputstvo za formiranje ponude i
- l. zahtjeve po pitanju upotrebe jezika.

(2) Obaveza direktora/ice, kao nosioca aktivnosti, je da osigura da se u uvjetima za odabir najpovoljnijeg ponuđača unaprijed navedu sve vrste sadržaja koji će biti realizovani, čime će roditelji biti oslobođeni naknadnih izdataka za vrijeme realizacije putovanja.

(3) Sva predviđena višednevna putovanja moraju se ugovarati minimalno na bazi polupansiona, odnosno osiguranja najmanje dva obroka za učenike/ce (u objektima smještaja ili u toku putovanja).

Član 21. (Komisija za izbor)

(1) Sve radnje na pripremi oglasa, uputstva, kompletiranja potrebne dokumentacije, otvaranja ponuda i izbora ponuđača, bez obzira na korišteni postupak, vrši Komisija škole (u daljnjem tekstu: Komisija), a otvaranju ponude mogu prisustvovati i predstavnici agencija (ponuđača).

(2) Komisiju iz stava (1) ovog člana, imenuje Školski odbor i ona broji pet članova, a čine je direktor/ica škole, sekretar/ica škole, predstavnik nastavnika/ca uključenih u realizaciju određenog

oblika odgojno-obrazovnog rada, dva/dvije predstavnika/ce vijeća roditelja.

(3) Krajnji rok za imenovanje Komisije je 90 dana prije planiranog početka realizacije predmetnog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(4) Komisija na konstituirajućem sastanku donosi Poslovnik o radu, te kriterije za izbor najpovoljnije ponude, koji su obavezni dio javnog oglasa ili poziva za dostavljanje ponuda koji se dostavlja ponuđačima.

(5) Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, komisija za izbor donosi većinom glasova od ukupnog broja članova.

Član 22. (Preduvjet za odabir putne agencije)

(1) Škola je obavezna u Javnom oglasu ili pozivu za dostavljanje ponuda zahtijevati da agencija dostavi određene dokaze u smislu:

- a. posjedovanja odgovarajuće licence i dokaza o ispunjavanju drugih uvjeta za obavljanje registrovane djelatnosti,
- b. dokumentacija kojom dokazuje reference i iskustvo u organizovanju i realizaciji ovih oblika odgojno-obrazovnog rada (ugovori, preporuke).

(2) Nakon odabira Agencije, plan i program odgojno-obrazovnog rada, program putovanja te opći uvjeti putovanja obavezno se dostavljaju Školskom odboru i prezentiraju roditeljima radi upoznavanja.

Član 23. (Ugovor)

(1) Direktor/ica je obavezan zaključiti ugovor sa Agencijom - najboljim ponuđačem, koji obavezno sadrži i sljedeće elemente:

- a. pojedinačnu i ukupnu cijenu,
- b. način plaćanja (broj rata, avans),
- c. uvjeti zadržavanja iznosa avansa,
- d. broj turističkih vodiča, turističkih animatora,
- e. podatke o zdravstvenom i putničkom osiguranju,
- f. podatke o prijevoznim sredstvima, turističkim, ugostiteljskim i drugim uslugama,
- g. podatke o broju gratis putovanja i
- h. podatke o mjestu realizacije sa maršrutom putovanja.

(2) Sastavni dio ugovora je usklađeni plan i program realizacije određenog odgojno-obrazovnog rada, opći uvjeti putovanja i program putovanja, te pismene saglasnosti roditelja kojima se prihvataju opći uvjeti putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešća učenika/ca.

(3) Prilikom ugovaranja, škola je obavezna insistirati na obaveznoj klauzuli ugovora, koja predviđa da se sredstva uplaćuju u minimalno tri jednake rate (prva rata odmah nakon potpisivanja ugovora, druga rata neposredno pred putovanje i treća nakon usvajanja Izvještaja).

(4) Škola je obavezna predvidjeti penale, kao garanciju za dobro izvršenje ugovornih obaveza agencije, a u slučajevima kad škola prvi put sarađuje sa agencijom može ugovoriti i bankovnu garanciju, koju školi dostavlja agencija prije potpisivanja ugovora.

Član 24. (Uvjeti za realizaciju)

(1) Izleti, kampovanja/logorovanja, društveno-koristan rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada organizuju se i realiziraju, uz prethodnu pismenu saglasnost roditelja učenika/ca, pod uvjetom da u navedenoj aktivnosti učestvuje najmanje 75%, a za studentske posjete i ekskurzije najmanje 60% od ukupnog broja učenika/ca svih odjeljenja škole za koji se ovi oblici odgojno-obrazovnog rada organizuju i uz osiguranje odgovarajućih uvjeta za ostvarivanje ciljeva, zadataka i planiranih sadržaja u planovima i programima ovih oblika odgojno-obrazovnog rada,

(2) Realizacija izleta i ekskurzija, za sve učenike/ce istog razreda u okviru jedne škole organizuje se istovremeno i sa istim sadržajem.

(3) Ako nisu ispunjeni navedeni uvjeti, direktor/ica škole, kao nosilac aktivnosti, obavezan/na je obustaviti realizaciju oblika odgojno-obrazovnog rada koji je predmet ovog pravilnika.

Član 25. (Vrijeme realizacije)

(1) Izleti, studentske posjete, ekskurzije, kampovanja/logorovanja, društveno-koristan rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada mogu se planirati za sva odjeljenja, jedno ili grupu odjeljenja škole i realizuju se u okviru tekuće nastavne godine, u skladu sa programom rada škole.

(2) Za učenike/ce koji pohađaju srednju školu u četverogodišnjem trajanju, ekskurzije se realizuju na kraju III razreda nastavne godine ili u IV razredu u prvoj polovini septembra tekuće školske godine.

(3) Za učenike/ce koji pohađaju srednju školu u trogodišnjem trajanju, ekskurzije se realizuju u trećem razredu u prvoj polovini septembra tekuće školske godine ili na kraju nastavne godine.

(4) Izuzetno, za učenike/ce koji pohađaju srednju školu u četverogodišnjem trajanju, ekskurzija se može realizirati u IV razredu na kraju tekuće nastavne godine, uz saglasnost ministra obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona.

(5) Obrazložen zahtjev iz stava (4) ovog člana Ministarstvu podnosi direktor/ica škole kao nosilac aktivnosti realizacije ovog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(6) U slučaju štrajka zaposlenika/ca škole, epidemije, elementarnih nepogoda i drugih naročito opravdanih razloga dok oni traju, oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, mogu se organizovati u drugim terminima o čemu će škola obavijestiti Ministarstvo radi davanja saglasnosti.

(7) Škole će, na osnovu saznanja ili dobivenih uputa nadležnog Ministarstva zdravstva, odnosno odluka nadležnog organa vlasti o proglašenju elementarne nepogode, preduzeti neophodne mjere na obustavi aktivnosti u vezi sa realizacijom planiranog oblika odgojno-obrazovnog rada.

Član 26. (Dani realizacije)

(1) Ekskurzije, studentske posjete i izleti realiziraju se u okviru nastavnih dana, a ostali oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, realizuju se u okviru radnih dana.

Član 27. (Dužina trajanja)

(1) Studentske posjete, ekskurzije, kampovanje/logorovanje i društveno-koristan rad, predviđeni Godišnjim programom rada mogu trajati najduže pet (5) radnih dana.

(2) Izleti se organizuju u trajanju od jednog (1) dana.

Član 28. (Pripreme za realizaciju)

(1) Pripreme za realizaciju podrazumijevaju:

- a. broj i strukturu učesnika u konkretnom obliku odgojno-obrazovnog rada,
- b. nosioce aktivnosti,
- c. konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, izboru mjesta realizacije i kompletnog aranžmana,
- d. prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama i uvjetima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu usluga turističkog vodiča i drugih lica koji će tumačiti planirane odgojno-obrazovne sadržaje i
- e. finansijsku konstrukciju koja obuhvata detaljne podatke o cijenama i njenim sadržajnim elementima za sve segmente realizacije odgojno-obrazovnog oblika rada.

Član 29. (Stručna i tehnička priprema)

(1) Stručna priprema podrazumijeva i angažovanje kvalitetnih i stručnih predavača, turističkih vodiča i drugih osoba za pružanje validnih informacija

(2) Tokom prezentacije činjenica i podataka učenicima, lica iz stava (1) ovog člana obavezna su voditi računa o uzrastu, psihofizičkim sposobnostima učenika/ca, i osnovnim ciljevima i zadacima organizacije određenog odgojno-obrazovnog oblika rada.

(3) Stručna priprema podrazumijeva i donošenje Odluke o imenovanju vođe putovanja odnosno odgovornog lica koja obavezno sadrži prava i obaveze istog u toku i poslije realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(4) Tehnička priprema podrazumijeva organizaciju i realizaciju, koja će uvažavati specifičnosti svakog pojedinačnog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji je predmet ovog pravilnika.

C. SIGURNOST, IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI I EVALUACIJA OBLIKA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Član 30. (Uloga i značaj sigurnosti)

(1) U obavezi je škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika/ca, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja, kroz preduzimanje

sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika.

Član 31. (Aktivnosti na osiguranju sigurnosti)

(1) Škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera ogleda:

- a. pribavljanju pismene saglasnosti roditelja,
- b. upoznavanju učenika/ca i roditelja sa etičkim kodeksom,
- c. upoznavanju učenika/ca sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtnom na vršnjačko nasilje,
- d. zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta,
- e. obavezi škole da pored vođe putovanja, odredi i po jednog pratioca zaposlenika/cu škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika/ca,
- f. obavezi roditelja/staratelja da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije konkretnog oblika odgojno-obrazovnog rada o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece odnosno učenika/ca,
- g. obavezi da svim učenicima/cama ugovori putničko i zdravstveno osiguranje.

Član 32. (Etički kodeks predmetnih oblika odgojno-obrazovnog rada)

(1) Etički kodeks se usvaja posebno za sve oblike odgojno-obrazovnog rada iz ovog pravilnika uz obavezu škole da ugradi sljedeće minimalne odredbe o:

- a. pravilima ponašanja učesnika određenog oblika odgojno-obrazovnog rada,
- b. pravilima međusobne komunikacije: učenika/ca, učenika/ca i zaposlenika/ca škole, zaposlenika/ca, učesnika oblika odgojno-obrazovnog rada i predstavnika agencije i drugih lica (hotelsko i ugostiteljsko osoblje, graničari i carinici, organi javnog reda i druga lica sa kojim učesnici stupaju u komunikaciju),
- c. pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtnom na vršnjačko nasilje,
- d. načinu postupanja prema ličnoj i imovini drugih,

- e. zabrani konzumiranja alkohola i opojnih sredstava (za zaposlenike/ce škole i učenike/ce),
- f. zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta,
- g. obavezi da sve predviđene aktivnosti moraju biti realizovane do 02⁰⁰ sata
- h. zabrana izuzimanja od učestvovanja u realizaciji određenog oblika odgojno-obrazovnog rada od strane učenika/grupe bez saglasnosti i pratnje odgovornih nosilaca aktivnosti tog oblika odgojno-obrazovnog rada,
- i. obavezi škole i agencije da osiguraju tajnost podataka o zdravstvenim i drugim specifičnim potrebama učenika,
- j. zabrani osamljivanja bilo kojeg učesnika u realizaciji aktivnosti (vozač, vodič, vođa puta, nastavnik) sa manje od tri učenika.

(2) Kršenje odredbi Etičkog kodeksa bilo kojeg oblika odgojno-obrazovnog rada, iz ovog pravilnika, predstavlja osnov za pokretanje disciplinskog postupka za prekršioce (učenike/ce i nastavno osoblje), odnosno jedan od razloga neispunjavanja minimalnih kvalifikacijskih zahtjeva za agencije-ponuđače.

Član 33. (Minimalni zahtjevi putovanja)

(1) Obaveza je Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstava, registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika/ca u kojima su putnici/ce i prtljag osigurani (putničko i zdravstveno osiguranje).

(2) Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani, i kojima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti.

(3) Zahtjevi u pogledu starosti autobusa (kao najčešće korištenog sredstva za prijevoz učenika) su sljedeći:

- a. za putovanje na teritoriji Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od dvanaest godina,
- b. za putovanje izvan Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od deset godina.

(4) Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu agencije i škole da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu, odnosno rezervaciju ako se

prijevoz obavlja drugim prijevoznim sredstvom (voz, avion, brod).

(5) Direktor/ica ima obavezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uvjeti u skladu sa ovim pravilnikom, te ako utvrdi da prijevozno sredstvo nema dokaze o ispunjavanju navedenih uvjeta u pogledu tehničke ispravnosti, potrebnog broja sjedišta i odgovarajuće udobnosti, kao i u slučaju kada je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (alkoholiziranost, umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) o čemu će obavijestiti odgovorno lice Agencije, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 34. (Minimalni zahtjevi pri pružanju ugostiteljskih usluga)

(1) Siguran boravak podrazumijeva obavezu Agencije da koristi, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, samo one smještajne i ugostiteljske objekte koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja.

(2) Učenici/ce ne mogu biti posjetioci objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekata koji u svojim sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada (učenici/ce ne mogu biti posjetioci predstava odnosno korisnici usluga smještajnih/ugostiteljskih objekata koji prikazuju/pružaju sadržaje neprimjerene uzrastu odnosno psiho-fizičkom razvoju djeteta/učenika/ce).

(3) Škola je obavezna, prilikom ugovaranja, zahtijevati od agencije da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika/ca (spisak dostavlja agencija i škola).

Član 35.
(Informisanje roditelja)

(1) Obaveza škole je da u toku putovanja roditelji učenika/ca - učesnika određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, naročito onih koji uključuju višednevna putovanja, budu upoznati o maršruti putovanja i toku putovanja.

Član 36.
(Izvještaj o realizaciji)

(1) Nakon realizacije, vođa puta u saradnji sa drugim uposlenicima škole uključenim u realizaciju, priprema izvještaj o realizaciji određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji obavezno uključuje sljedeće bitne podatke:

- a) informisanje o uspješnosti realizacije programa
- b) informisanje o kvalitetu usluga koje pruža agencija
- c) informacije o sigurnosnim aspektima realizacije

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana, obavezno se dostavlja u roku od deset dana nastavničkom vijeću radi usvajanja, a nakon toga, sa Odlukom nastavničkog vijeća o prihvatanju izvještaja, Školskom oboru radi informisanja.

(3) Nastavničko vijeće je obavezno da vrati Izvještaj predlagачu ako uoči da Izvještaj ne sadrži sve bitne elemente iz ovog člana.

(4) Nastavničko vijeće je obavezno tražiti očitovanje agencije o dijelu Izvještaja iz stava (1) tačka b) ovog člana, ako su uočene navedene nepravilnosti.

(5) Razrednik/ca je obavezan/zna upoznati roditelje/staratelje učenika/ca sa izvještajem iz stava (1) ovog člana.

(6) Izvještaj o putovanju je sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu škole.

Član 37.
(Evaluacija oblika odgojno-obrazovnog rada)

(1) Nakon realizacije svakog pojedinačnog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji je predmet ovog Pravilnika, škola je obavezna provoditi postupak evaluacije rada zaposlenika škole uključenih u realizaciju, te uspješnost realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada.

**IV. FINANSIRANJE OBLIKA ODGOJNO-
OBRAZOVNOG RADA, PRAVA I
OBAVEZE**

Član 38.
(Sredstva za realizaciju)

(1) Roditelji osiguravaju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika/ca, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u svim oblicima odgojno- obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika kao i troškove naknade štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika/ca.

(2) Sredstva osigurana donacijom pravnih i fizičkih lica koriste se isključivo na način utvrđen sporazumom koji potpisuje škola sa donatorom.

(3) Sredstva stečena kao nagrada za društveno-koristan rad, gratis putovanja koja nudi agencija i eventualna sredstva (planirana za ove namjene), stečena iz drugih izvora u skladu sa zakonom i registriranom djelatnošću srednje škole, koriste se za učešće učenika/ca, čiji roditelji nisu u stanju snositi troškove (osobe u stanju socijalne potrebe) u neobaveznim oblicima odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, a posebno za učenike/ce djecu invalida rata.

(4) Pri realizaciji oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, škola se mora opredijeliti za jedan od dva sljedeća načina uplate sredstava iz st. (1) i (2) ovog člana:

- a) neposredno na račun Agencije ili
- b) na račun škole.

V. PRAVA I OBAVEZE UČESNIKA

Član 39.
(Opće napomene)

(1) Subjekti od čijeg aktivnog učešća zavisi uspjeh planiranja, a naročito realizacije su:

- a. Ministarstvo,
- b. osnivač,
- c. škola,
- d. učenici/ce i njihovi roditelji/staratelji i
- e. Agencija.

Član 40.
(Prava i obaveze Ministarstva i osnivača)

(1) Prava i obaveze Ministarstva ogledaju se u sljedećem:

- a. osiguranju sredstava u Budžetu Kantona za neophodne troškove zaposlenika/ca

- b. vršenju nadzora u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

(2) Prava i obaveze osnivača škola kao ustanova ogledaju se u sljedećem:

- a. osiguranju sredstava za neophodne troškove zaposlenika/ca koji učestvuju u realizaciji oblika odgojno-obrazovnog rada koji su planirani Godišnjim programom rada škole
- b. drugim pravima i obavezama u smislu osiguranja nesmetanog odvijanja svih oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, u školama čiji je osnivač.

Član 41. (Prava i obaveze škole)

(1) Prava i obaveze škole odnose se na prava i obaveze organa, tijela i pojedinaca škole:

- a. Školskog odbora,
- b. direktora/ice,
- c. nastavničkog vijeća,
- d. odjeljenjskog vijeća,
- e. razrednika/ce i
- f. vođe puta i zaposlenika/ca uključenih u određeni oblik odgojno-obrazovnog rada.

Član 42. (Prava i obaveze organa i tijela škole)

(1) prava i obaveze Školskog odbora ogledaju se u sljedećem:

- a. odobravanju organizacije i realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada koji nisu planirani Godišnjim programom rada škole,
- b. imenovanju komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača-agencije,
- c. razmatranju žalbi na odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača-agencije,

(2) prava i obaveze direktora/ice škole se ogledaju u sljedećem:

- a. koordiniranju u svim aktivnostima u svojstvu nosioca aktivnosti,
- b. predlaganju vođe putovanja,
- c. zaključivanju ugovora sa agencijom-najboljim ponuđačem,
- d. obustavi realizacije u slučaju da nisu ispunjeni svi uvjeti predviđeni ovim pravilnikom,
- e. obavezi informisanja Ministarstva o realizaciji oblika odgojno-obrazovnog rada

(3) prava i obaveze Nastavničkog vijeća se ogledaju u sljedećem:

1. donošenje odluke o ograničavanju učešća učenika/ca u realizaciji određenih oblika odgojno-obrazovnog rada u skladu s ovim pravilnikom.
2. imenovanju vođe putovanja, odnosno odgovornog lica u zavisnosti od oblika odgojno-obrazovnog rada koji se realizuje, i po jednog pratioca zaposlenika/ce škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika/ca.

(4) prava i obaveze odjeljenjskog vijeća, razrednika/ce i vođe puta ogledaju se u koordiniranju aktivnosti koje su u domenu rada odjeljenjskog vijeća i drugih aktivnosti po nalogu direktora/ice škole.

Član 43. (Prava i obaveze roditelja/staratelja i učenika/ca)

(1) Roditelji/staratelji imaju prava i obaveze koji se ogledaju u sljedećem:

- a. davanju saglasnosti za učešće učenika/ca u oblicima odgojno-obrazovnog rada,
- b. osiguranju sredstava za finansiranje učešća učenika/ca,
- c. učešću, preko vijeća roditelja, u radu komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača,
- d. upoznavanju sa planovima i programima oblika odgojno-obrazovnog rada, programom putovanja, te općim uslovima putovanja,
- e. upoznavanju roditelja sa etičkim kodeksom
- f. obavezi da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije konkretnog oblika odgojno-obrazovnog rada o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece odnosno učenika/ca.

(2) Učenici/ce imaju prava i obaveze:

- a. upoznavanju sa Etičkim kodeksom iz člana 32. ovog Pravilnika
- b. upoznavanju sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje,

